

Практика студентського самоврядування показала нам необхідність запобігання механічного переносу тих форм і методів, які не відповідають нашим реаліям. До того ж психологічна неготовність, а в окремих випадках небажання ламати стереотипи та обтяжувати себе досить часто є перепорою у процесі оновлення змісту та організації навчання. Оптимізувати цей процес, на наш погляд, можливо за рахунок ефективної взаємодії і співпраці всіх суб'єктів освітнього середовища: викладачів, кураторів і студентів; системності й інтеграції усіх структурних підрозділів ВНЗ та органів студентського самоврядування.

ФОРМИ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Микола Трофименко,
голова студентської ради
Маріупольського державного гуманітарного університету,
член колегії Всеукраїнської студентської ради

19 травня 2005 року в Норвегії сталася неоднозначна, але все ж таки історична подія для нашої держави — Україна офіційно приєдналася до Болонського процесу. Таким чином отримало своє логічне продовження стремління України увійти до єдиної зони європейської освіти. Болонська декларація та Велика хартія університетів відображають основні цілі, задачі та перспективи розвитку сучасної європейської освіти. Що немало важливо одним із головних постулатів Болонського процесу затверджується принциповість та обов'язковість розвитку студентського самоврядування у сучасному європейському вищому навчальному закладі для більш повної реалізації студентської молоді, виховання лідерських якостей у студентів та формування конкурентоздатного спеціаліста.

Згідно статистичних даних у Донецькій області — біля 150 тисяч студентів, наша область четверта (4) в Україні за чисельністю студентів. Ми маємо 39 державних та приватних вищих навчальних закладів I–4 рівнів акредитації.

У Донецькій області існують наступні форми реалізації студентського самоврядування:

- Орган студентського самоврядування в рамках, в структурі студентських профспілкових організацій;

- Студентські ради в рамках об'єднаних профкомів викладачів та студентів, коли голова студентської ради фактично є заступником голови профкому вузу по роботі зі студентами. Така схема дозволяє органам студентського самоврядування користуватись вражаючими правами профкомів — фінансуванням, укладанням угод із адміністрацією, правом розподілу 10 % стипендіального фонду, більш ефективно впливати на питання проживання студентів в гуртожитках, літнього оздоровлення та інших питань соціального захисту;

- Нова форма — набуття органами студентського самоврядування статусу молодіжних громадських організацій, тобто юридичної особи із печатками, рахунками та всіма іншими правами.

Наявність всіх вище перерахованих форм реалізації студентського самоврядування передбачає дуже тісну співпрацю безпосередньо органів студентського самоврядування із профкомами (чи то об'єднаними чи то студентськими). І тут ми не можемо не звернути увагу на дискусію, яка є дуже актуальною іноді болючою у багатьох регіонах України. Органи студентського самоврядування — профкоми: суперництво, співіснування, взаємо виключення чи співпраця на благо всього студентства? В Донецькій області ми одностайно відповіли на це запитання і відповідь звісно — тісна співпраця. Змагання, боротьба за повноваження, гроші які дуже часто виникають між профкомом та органами студентського самоврядування пояснюється дуже просто — амбіційністю молодих студентських так званих функціонерів та бажанням заробити бонуси різного характеру (іміджеві, фінансові і т ін.). А якщо відкинути всі ці негативні фактори, то у співпраці органів студентського самоврядування із профкомами можна реально покращити життя студентства. Проілюструємо — саме завдяки об'єднанню зусиль двох організацій у місті Донецьку вдалось добитись наприклад наладової системи пільгового проїзду (50 %) для всіх студентів у міському транспорті, яка діє вже багато років, завдяки знову ж таки спільним зусиллям вдається добиватись від обласної влади та влади у містах постійного збільшення фінансування програм літнього оздоровлення наших студентів. Так по місту Донецьку фінансування літнього оздоровлення студентства в цьому році було збільшено із 300 до 800 тисяч грн., тобто на 500 тис.

Наша принципова позиція — вирішення питань відсутності юридично закріпленого у законі статусу, відсутності фінансування та суто номінальний вплив на всі процеси у вузі із дорадчим голосом органів студентського самоврядування шляхом використання реальних прав профспілки (нормативно-правової бази, а саме закону), фінансування, та фактичне право вето на рішення адміністрації вузу, якщо таке рішення було прийнято без узгодження із профспілкою.

Неприпустимою на наш погляд є намагання прибрати представників профспілок студентів із процесів впливу на дуже важливі питання у вищих навчальних закладах. Розглянемо це питання на прикладі типового положення про студентські гуртожитки та студмістечка вищих навчальних закладів. Нагадаю, що цей документ був удосконалений дуже цікавим шляхом — всі згадування про студентські профспілки були замінені на органи студентського самоврядування. У цьому питанні змагання про яке ми згадували вище фактично могло призвести до ситуації, у якій би постраждали студенти. Ось іще один приклад того, що у нинішній ситуації тільки дуалізм організацій, тобто співпраця органів студентського самоврядування та студентських профспілок може послужити на благо студента.

Дуже цікавий приклад такої співпраці існує у Донецькому національному університеті. У статуті цього шановного національного вузу записано, що 1% від всіх коштів університету повинен витратитись на студентське самоврядування, а через те, що механізмів користуватись цими грошами за відсутності юридичного статусу просто немає то студентська спілка та профком студентів розпоряджаються цими коштами разом використовуючи при цьому статус юридичної особи профкому.

Іншими прикладами активної співпраці органів студентського самоврядування та профкомів є Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Донецький національний технічний університет, Донецький державний університет управління, Приазовський державний технічний університет, Донецька національна академія будівництва і архітектури, Маріупольський державний гуманітарний університет та багато інших.

У Донецькій області існує дуже цікава модель співпраці із обласною владою. Існує обласна студентська рада при обласній державній адміністрації. До цієї ради входять заступник голови облдержадміністрації, начальник управління у справах сім'ї та молоді, голова обласного комітету профспілки освітян, голова Донецької асоціації правозахисних

організаторів студентів та представники всіх вузів області. Така репрезентативність дозволяє нам дуже ефективно вирішувати проблеми оздоровлення, пільгового проїзду у міському та залізничному транспорті, стану гуртожитків, фінансування загальнообласних проектів (прикладні наводив вище) та швидко реагувати на проблемні ситуації, що виникають.

У Донецькій області дуже активно діє Донецька асоціація студентських правозахисних організаторів (ДАСПО), що обіймається проблемами соціального захисту студентства, який для нас завжди стоїть на першому місці.

За підтримки студентської облради, ДАСПО, ради ректорів Донецької області, Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації у вересні цього року на березі Азовського моря відбувся дуже масштабний Форум лідерів студентських профспілкових організацій та органів студентського самоврядування, у роботі якого взяли участь близько 200 учасників — представників всіх вищих навчальних закладів Донецької області. Організаторами цього заходу, який проводився у форматі більш вам знайомої студреспубліки традиційно виступив Донецький державний університет управління.

Якщо далі казати про діяльність органів студентського самоврядування в нашій області не можемо не згадати найбільші по своїх масштабах проекти: Регіональний студентський фестиваль «Студентська зірка», Урочиста церемонія вручення дипломів кращим випускникам Донецької області, на якій випускники окрім свого диплома отримують від обласної, міських рад, спонсорів дуже і дуже цінні подарунки зокрема машини, квартири. Організатором цих заходів вже традиційно виступає Донецький національний університет.

Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського традиційно проводить Всеукраїнський конкурс серед студентів «Студентська кухня» та регіональний конкурс бізнес проектів «Моя спеціальність мій поклик».

Як вже згадувалось Донецький державний університет управління проводить нашу обласну Студреспубліку.

На позитивному прикладі Донецької області ми спробували проілюструвати, що, якщо ми дійсно хочемо покращити життя нашого студентства ми повинні відкинути свої власні амбіції та разом працювати над вирішенням найбільш актуальних проблем адже наша сила у єдності зокрема у єдності органів студентського самоврядування та профспілкового руху.

РЕЗОЛЮЦИЯ

Секции № 3

участников Международного студенческого форума «Украина–Россия»,
13–15 сентября 2007 года, г. Харьков, Украина

Мы, участники секции «Взаимодействие студентов Украины и России в условиях Болонского процесса» Международного студенческого форума «Украина–Россия», представители регионов Украины и Российской Федерации (далее — России),

А. Осознавая права вузов на автономию и свободу выбора;

В. Проанализировав практические шаги вузов Украины и России в формировании единого европейского пространства высшего образования;

С. Учитывая важность участия студентов в процессе реализации основных направлений Болонского процесса

ПРЕДЛАГАЕМ:

1. Усилить взаимодействие органов студенческого самоуправления с администрациями вузов, а так же отраслевыми министерствами, по вопросам проведения форумов, конференций, круглых столов, исследований по проблемам Болонского процесса и его влияния на образование студентов;

2. Развивать практику обмена опытом по вопросам интеграции в европейское образовательное пространство между вузами Украины или России и на межгосударственном уровне;

3. Органам студенческого самоуправления проводить разъяснительную работу по проблемам Болонского процесса среди студентов вузов, и в первую очередь, среди первокурсников, а также среди преподавателей;

4. Инициировать проведение совместных мероприятий вузов Украины и России по проблемам Болонского процесса;

5. Инициировать и поддерживать программы обмена студентов, аспирантов и преподавателей в рамках Европейского образовательного пространства;

6. Инициировать введение студентов в состав органов контроля качества образования;

7. Обратит внимание государств на проблему утечки кадров.

Міністерство освіти і науки України
Всеукраїнська студентська рада

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОГО СТУДЕНТСЬКОГО ФОРУМУ
«УКРАЇНА–РОСІЯ»**

**13–15 жовтня 2007 р.
м. Харків**

Київ
Видавництво Європейського університету
2007

Відповідальні за підготовку:

Наталія Шуст — заступник директора Департаменту вищої освіти МОН України;

Любов Кондратенко — виконавчий директор Асоціації навчальних закладів України приватної форми власності;

Дмитро Кулібаба — радник міністра освіти і науки України

Матеріали Міжнародного студентського форуму «Україна–Росія», Харків, 13–15 жовтня 2007р. — К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2007. — 239 с.

Збірник містить тексти виступів учасників Міжнародного студентського форуму «Україна–Росія».

Тексти друкуються за редакцією авторів

Матеріали підготовлені за сприяння Міністра освіти і науки України Станіслава Ніколаєнка, Заступника міністра Василя Шинкарука, голови Асоціації навчальних закладів України приватної форми власності, ректора Європейського університету — Івана Тимошенка.

© Європейський університет, 2007

© Міністерство освіти і науки України,
Всеукраїнська студентськ рада, 2007

ЗМІСТ

Ніколаєнко С.М.

Студентське самоврядування як умова соціальних перетворень 3

РОЗДІЛ 1

Державна молодіжна політика України та Росії: проблеми й перспективи

Авдеев Александр. Государственная молодёжная политика Украины и России на современном этапе 5

Виняр Виктория. Особенности реализации государственной молодежной политики в Российской Федерации 7

Гецько Євгеній. Соціальні проекти Студентської ради 11

Занько Ірина. Здобутки та досвід організації студентського парламенту в університеті 12

Зверева Ирина. Государственная молодежная политика России 15

Касаткіна Оксана. Молодь у політиці — перспектива розвитку кожної європейської держави 20

Кобзарь Алена. Государственная молодежная политика Украины и России на современном этапе 23

Костогриз Вікторія. Цікаві форми організації студентського самоуправління 27

Курдунов Денис. Студентське самоврядування ХГУ «НУА»: історія та перспективи розвитку 31

Лаган Оксана. Формирование характера молодого лидера как основа успешного будущего государства 36

Левчук Юлія. Студентське самоуправління та культурно-масові заходи університету 38

Максимова Ольга. Государственная молодежная политика Украины и России: проблемы и перспективы 41

Малик Юлия. Восприятие молодежью проблем и особенностей государственной политики в Украине и России 46

Матковская Наталья. Успех украинского государства на международной арене — цель новой молодежной политики Украины 51

Попов Кирило. Механізми активізації студентського самоуправління ВНЗ 53

Решетникова Катерина. Студенческое самоуправление как механизм реализации прав российских студентов 56

<i>Сухорукова Ольга.</i> Реализация гражданами конституционного права на образование в контексте современной молодежной политики России	60
<i>Хакімова Світлана.</i> Підтримка молодіжного самоврядування: проблеми та перспективи	62
<i>Резолюція</i>	66

РОЗДІЛ 2

Роль студентства України і Росії в розвитку та інтеграції національних культур

<i>Беленчук Вадим.</i> Студентське самоуправління — школа соціального формування особистості.....	68
<i>Винник Тарас.</i> Принципи діяльності органів студентського самоуправління.....	70
<i>Гуляева Марина.</i> Роль студенчества Украины и России в развитии и интеграции национальных культур.....	72
<i>Коновалова Оксана.</i> Благодійна діяльність як прояв громадянської позиції студентів	74
<i>Кутыркин Антон.</i> Студенческое самоуправление в современной Украине	76
<i>Орлянская Дарья.</i> Роль студенчества России и Украины в развитии и интеграции национальных культур.....	79
<i>Печерська Світлана.</i> Стався до людей так, як хочеш, щоб до тебе ставились вони	84
<i>Саліцька Єлизавета.</i> Студентство як соціально активний та відповідальний чинник у формуванні громадянського суспільства.....	86
<i>Федорович Олена.</i> Студентська творчість	89
<i>Шишкіна Євгенія.</i> Принципи організації студентського самоврядування.....	92
<i>Резолюція</i>	96

РОЗДІЛ 3

Взаємодія студентів України і Росії в умовах Болонського процесу

<i>Минаков Александр.</i> Болонский процесс в Воронежском государственном университете.....	97
<i>Пайко Марина.</i> Взаимодействие студентов России и Украины в условиях болонского процесса	98
<i>Пилипенко Анна.</i> Роль студентського самоврядування в реалізації принципів Болонського процесу	100
<i>Трофименко Микола.</i> Форми та діяльність органів студентського самоврядування в Донецькій області.....	103
<i>Резолюція</i>	107

РОЗДІЛ 4

Студентське самоврядування: історія розвитку, тенденції та перспективи

<i>Божинюв Роман.</i> Самоорганізація студентів Донецького національного університету	108
<i>Бритишчук Роман.</i> Моніторинг стану і діяльності ОСС ВУЗів України: роль, задачі і перспективи	111
<i>Залозильна Ольга.</i> Діяльність Студентської ради в інституті	116
<i>Исаева Ольга.</i> Студенческое самоуправление: тенденции и перспективы развития	118
<i>Кандицкая Юлия.</i> Роль студенческого самоуправления в учебно-воспитательном процессе	120
<i>Кравчук Марія.</i> Незалежність, фінансування та авторитет студентського самоврядування	123
<i>Левуш Ірина.</i> Студентське самоврядування у XXI столітті: проблеми і перспективи розвитку	126
<i>Маслова Юлія.</i> Психологічне та соціальне обґрунтування діяльності студентського парламенту університету	129
<i>Сіренко Римма.</i> Студентське самоуправління — шлях до творчого пошуку	132
<i>Славна Ольга.</i> Виявляємо лідерів	134
<i>Чаукин Игорь.</i> Роль студенческого самоуправления в образовательном учреждении	136
<i>Чистова Сльга.</i> Роль системного подхода к организации студенческого самоуправления	139
<i>Резолюція.</i>	152

РОЗДІЛ 5

Інтеграційні процеси в науково-дослідній роботі

<i>Андріяшов Андрей.</i> Интеграционные процессы в научно-исследовательской деятельности студентов Российской Федерации и Украины	154
<i>Бухало А.</i> Наносистемы в строительном материаловедении. Проблемы, задачи, пути решения:	161
<i>Гаврилюк Ярослава.</i> Молодежные научные объединения Курской области: перспективы сотрудничества	163
<i>Копвалова Оксана.</i> Особенности интеграционных процессов в научно-исследовательской работе на Украине	166
<i>Кравцева Ирина.</i> Интеграционный процесс в научно-исследовательской деятельности	170
<i>Кубліцька Ольга, Кравченко Марина.</i> Науково-дослідна робота студентів	173
<i>Ложко Тетяна.</i> Науково-дослідницька робота викладачів і студентів	175
<i>Лысенко Екатерина.</i> Человеческий фактор в механизмах и формах интеграции научно-исследовательской деятельности	178

<i>Тимофеевко Александр.</i> Роль обеспечения комплексного подхода в организации научно-исследовательской деятельности студентов в ВУЗе	180
<i>Федчишин Сергей.</i> Украинско-русское сотрудничество в области студенческой науки: состояние и перспективы развития	183
<i>Резолюція</i>	185

РОЗДІЛ 6

Освіта і працевлаштування. Діяльність студентських будівельних загонів

<i>Буга Анастасія.</i> Студенческое самоуправление в ВУЗе и его роль в трудоустройстве современных студентов	186
<i>Гордеев Юрий.</i> Движение студенческих отрядов в Российской Федерации на современном этапе	189
<i>Огарков Александр.</i> Движение студенческих отрядов в Российской Федерации: основные характеристики, проблемы и перспективы	192
<i>Хабибулина Евгения.</i> Развитие движения студенческих отрядов Украины и России	195
<i>Цуканова Екатерина.</i> Развитие движения студенческих отрядов Украины и России	197
<i>Резолюція</i>	199

РОЗДІЛ 7

Формування здорового способу життя студентської молоді

<i>Буглак Марія.</i> Пропаганда здорового способу життя студентської молоді	201
<i>Голуб Наталія.</i> Вирішуємо соціальні проблеми студентства	207
<i>Гоман Євген.</i> Студенти піклуються про своє здоров'я	210
<i>Заєць Максим.</i> Наша мета — формування здорової нації	213
<i>Маркина Татьяна.</i> Здоровье — это наше богатство	216
<i>Меньшиков Юрий.</i> Формирование здорового образа жизни в среде студенческой молодежи	221
<i>Митенко Юрій.</i> Здоровий спосіб життя — основна умова формування успішного випускника	222
<i>Саньков Константин.</i> Формирование здорового образа жизни студенчества в университете	224
<i>Саражин Юрій.</i> Здоровая нация — майбутнє України	226
<i>Синюгин Сергей.</i> Формирование здорового образа жизни в среде студенческой молодежи	229
<i>Резолюція</i>	231

РОЗДІЛ 8

Підсумки роботи

<i>Резолюція учасників Міжнародного студентського форуму «Україна—Росія»</i>	233
--	-----

Наукове видання

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОГО СТУДЕНТСЬКОГО ФОРУМУ
«УКРАЇНА–РОСІЯ»**

**13–15 жовтня 2007 р.
м. Харків**

Комп'ютерна верстка та дизайн
О.В. Шипілова

Підписано до друку 13.11.2007. Формат 60× 84 ¹/₁₆.
Папір офсетний. Гарнітура NewtonSTT.
Ум. друк. арк. 13,95. Обл.-вид. арк. 12,40.
Тираж 500 прим. Зам. № 344

Видання надруковано з оригінал-макета, підготовленого
Видавництвом Європейського університету.
03115, Україна, Київ-115, вул. Депутатська 15/17.

Реєстраційне свідоцтво ДК №603 від 19.09.2001 р.